

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยกำลังเร่งรัดพัฒนาประเทศอย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และ สังคม เพื่อให้ประชากรที่ทวีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีมีความเป็นอยู่ดี การนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มานำให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เป็นการพัฒนา เศรษฐกิจปร การศึกษา การให้การศึกษาแก่ประชาชนโดยทั่วถึง ก็เป็นอีกประการหนึ่งที่จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง

เมื่อพิจารณาสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะเห็นว่าอาณาเขตติดต่อกับประเทศสหพันธมาเลเซีย ซึ่งมีความเจริญมากพอสมควร การคมนาคมติดต่อกันก็สะดวก และอาจจะสะดวกกว่าการติดต่อกับจังหวัดอื่นๆภายในประเทศ

ไม่ว่าจะพิจารณาในด้านภาษาพูด การนับถือศาสนา วัฒนธรรมนิยมประเพณี และวัฒนธรรม จะพบว่าสภาพสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความแตกต่างกับภาคอื่นๆของประเทศไทย เป็นอย่างมาก กล่าวคือประชาชนส่วนใหญ่ใช้ภาษามลายูในชีวิตประจำวัน นับถือศาสนาอิสลาม และมีวัฒนธรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีความรู้สึกว่าคุณเป็นคนมลายูมากกว่าที่จะเป็นคนไทย ทั้งที่เด็กในประเทศไทย และมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยตลอดมา

สำหรับสภาพทางการ เมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบันนี้ นอกจากประชาชนส่วนใหญ่นิยมเฉพาะอย่างนับชาวไทยอิสลาม จะไม่ยอมรับสภาพความจริงว่าตนเป็นคนไทยแล้ว ยังมี การแทรกซึมของเหล่าสายของคอมมิวนิสต์ ซึ่งก่อความเดือดร้อนระทบความสงบสุขของประชาชน และร่วมมือกับนักการเมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และในสหพันธมาเลเซียก่อความเสื่อมถอยดินแดนถึงกล่าวนี้ออกจากประเทศไทย

ในด้านการศึกษา ประชาชนส่วนใหญ่นิยมส่งลูกหลานไปเรียนที่ปอเนาะมากกว่าเรียนที่โรงเรียนของรัฐบาล ทำให้ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเฉพาะอย่าง

บึงชาวไทยอิสลาม เมื่อเห็นกับภาคอื่นๆของประเทศแล้วปรากฏว่ามีระดับการศึกษาต่ำ
 ทั่วทั้งภูมิภาค โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ตาม ระเบียบการ
 ศึกษาชั้นสูงหลังภูมิภาคหรือท้องถิ่นอื่นอยู่มาก "...ประชากรในจังหวัดชายแดนภาคใต้
 3 จังหวัด (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) ประมาณร้อยละ 80 - 85 พูดภาษามลายู
 ในชีวิตประจำวัน เด็กที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาของไทยไม่ได้อายุประมาณ
 ร้อยละ 72 จำนวนเด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีเพียง 12.5 - 13.5 ของ
 ประชากร เด็กลาออกจากโรงเรียนระหว่างศึกษา เพราะครอบครัวมีจำนวนมาก
 และนักเรียนหญิงมีจำนวนไม่น้อยที่ลาออกจากโรงเรียนก่อนจบประถมศึกษา เพื่อแต่งงาน
 นักเรียนส่วนใหญ่เลิกเรียนเมื่อจบประถมศึกษา 4 ถ้าศึกษาไม่ถนัดและไม่ได้อีกฝนภาษาไทยก็
 จะล้มภาษาไทยไปเสีย และไปเล่นอยู่กับผู้ไม่รู้ภาษาไทยต่อไป"¹

ในจังหวัดชายแดนเหล่านี้บางตำบลมีเด็กเรียนพูดภาษาไทย เป็นภาษาที่สอง
 โดยในภาษามลายู เป็นภาษาพูดและอยู่บ้าน และใช้ภาษาไทย เฉพาะที่อยู่ที่โรงเรียน เท่านั้น
 ไม่ได้ใช้ความรู้และไม่ได้รับความรู้ทางภาษาไทย เพิ่มขึ้นจากที่เด็กเรียนจากโรงเรียน
 เรียน ถ้าหากไม่มีวิธีสอนที่แตกต่างจากวิธีสอนเด็กธรรมดาที่พูดภาษาไทยที่บ้าน และอยู่
 ในสิ่งแวดล้อมอันจะช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ทางด้านภาษาไทยแล้ว ความรู้ทางภาษา
 ไทยของเด็กเหล่านี้จะถดถอยไต่ถอย

ฉะนั้นการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเรื่องที่สำคัญและจำ
 เป็นขาด ทางราชการจะออกกลางทุน เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังพูดภาษาไทย มีความรู้สึก
 เป็นคนไทยโดยสมบูรณ์ และมีความผูกพันรักชาติไทยอย่างแท้จริง ปัญหาต่างๆ
 ที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ว่าจะ เป็นปัญหาที่ เคยมีมาแล้วในอดีตและที่เป็นอยู่

¹ ทัศนา สายบุญ "จุดหมายจากปักขไค์ งานวิจัยการปกครอง" สังคมศาสตร์
ปริทัศน์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 4 (มีนาคม - พฤษภาคม) หน้า 51

ในปัจจุบัน หรือต่อไปจะเกิดขึ้นในอนาคตนั้น ล้วนผสมผสาน เติบโตมาจากกาที่ประชาชนภาค
การศึกษาแห่งสิ้น แม้จะปรากฏว่าทางราชการได้เอาใจใส่ปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาไม่
แตกต่างกัน แต่ปรากฏว่าไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร ฉะนั้นควรมีการจัดสรรงบประมาณเป็นพิเศษ
เพื่อส่งเสริมการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในด้านพัฒนาการศึกษาจำ เป็นของชุมชน
เป็นพิเศษ มีอุปกรณ์ครบถ้วน จำนวนครูและจำนวนนักเรียนควรใกล้เคียงกัน พร้อมทั้งมี
อาคารเรียนที่พอที่จะจุใจ เด็กใหม่มาเรียนด้วย ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาการศึกษา
ในท้องถิ่นบ้าง โดยเฉพาะครูควรมีวุฒิสูง มีความสามารถเป็นพิเศษ และควร เป็นคนพื้น
เมืองในท้องถิ่น เพราะสามารถ เข้ากับชาวบ้านได้เป็นอย่างดี และตั้งใจเป็นพิเศษที่จะปรับ
ปรุงโรงเรียนและชุมชนของเขาให้ดีขึ้น แต่ถ้าเป็นคนต่างถิ่นก็จะทำงานเพียงย่นๆ รอเวลา
ยามกลับภูมิลำเนาเดิม ฉะนั้นผลจากการวิจัยนี้จะ เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการแก้ปัญหา
ในการที่จะวางแผนขยายวิทยาลัยครูยะลา เพื่อเตรียมครูให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่กำลัง
เพิ่มขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะวิทยาลัยครูยะลาจะรับนักเรียน เข้าศึกษา เฉพาะผู้ที่มี
ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูลเท่านั้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัยนี้ เพื่อวิเคราะห์และคาดคะเนความต้องการครูระดับ
ประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูลว่าภายใน 4 ปีข้างหน้าจะต้องการครู
เป็นจำนวนเท่าใดจาก การเพิ่มของนักเรียน และการคาดคะเนจำนวนครูที่โครงการนี้จะถือตาม

1. อัตราส่วนนักเรียนต่อครูของกระทรวงศึกษาธิการ 35 : 1²
2. อัตราส่วนนักเรียนต่อครูของ UNESCO - 25 : 1³
3. อัตราส่วนนักเรียนต่อครูตามที่เป็นจริงในปัจจุบัน ซึ่งจะทราบจากผลการศึกษาวิจัย

² จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์เอก ฝ่ายวิชาการ กรมสามัญศึกษา

³ แหล่งเดิม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งเฉพาะที่จะคาดคะเนจำนวนครูที่สอนในระดับประถมศึกษาที่ควรจะมีในอีก 4 ปีข้างหน้าซึ่งเนื่องมาจากการเพิ่มของนักเรียน ในจังหวัดสกลนครภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล) เท่านั้น

จำนวนครูที่นำมาคำนวณหาอัตราส่วนนักเรียนต่อครูที่ปฏิบัติอยู่จริงในปัจจุบัน ใช้เฉพาะครูที่ทำการสอนจริงๆ และถือว่าครูใหญ่หัวหน้าบริหารไม่ใช่ทำหน้าที่สอน จึงไม่นำจำนวนครูใหญ่มาคำนวณรวม

ในการคาดคะเนจำนวนนักเรียนเพื่อหาจำนวนครู ใช้จำนวนนักเรียนที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนทั้งหมด โดยไม่คำนึงถึงว่านักเรียนเหล่านั้นจะศึกษาอยู่ในชั้นใด ฉะนั้นข้อมูลเบื้องต้นที่นำมาคำนวณจึงไม่ใช่ผลการสอบไล่ของนักเรียนมาเกี่ยวข้องด้วย

จำนวนนักเรียนที่คาดคะเนได้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2512 - 2515 นี้ คาดคะเนโดยไม่คำนึงถึงการโยกย้ายภูมิสำเนาของนักเรียน

คำนวณหาจำนวนครูที่ต้องการเพิ่มจากการเพิ่มของนักเรียนเพียงอย่างเดียวโดยไม่นำตัวประกอบอื่นที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาด้วย เช่น การโยกย้าย การลาออก การปลดเกษียณ และการตายของครู

วิธีวิจัย

นำข้อมูลมาประมวลเพื่อ

1. หาอัตราส่วนนักเรียนต่อครูตามอัตราส่วนที่เป็นจริงในปัจจุบัน เป็นรายจังหวัด
2. พิจารณาระยะเวลาของประชากรที่เข้าศึกษา รวม 4 ปีตั้งแต่ พ.ศ. 2508 - 2511

จำแนกตามหมวดอายุ เป็นรายจังหวัด

3. คาดคะเนจำนวนประชากรในหมวดอายุนักเรียน ตั้งแต่ พ.ศ. 2512 - 2515

จำแนกตามหมวดอายุ เป็นรายจังหวัด

4. คาดคะเนจำนวนประชากรที่จะเข้าศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. 2512 - 2515 จำแนก

ตามหมวดอายุ เป็นรายจังหวัด

5. คำนวณหาจำนวนครูที่ต้องการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2512 - 2515

คำจำกัดความ

คำต่างๆที่มีความหมาย เฉพาะสำหรับการวิจัยนี้คือ

จังหวัดชายแดนภาคใต้

หมายถึง "4 จังหวัดภาคใต้"⁴ คือจังหวัดปัตตานี บะลา นราธิวาส และ สตูล

นักเรียน

หมายถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนทุกประเภทในจังหวัดปัตตานี บะลา นราธิวาส และ สตูล

ครู

หมายถึงครูที่ทำการสอนในชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนทุกประเภท ในจังหวัดปัตตานี บะลา นราธิวาส และ สตูล

โรงเรียน

หมายถึงโรงเรียนทุกประเภทที่มีการสอนชั้นประถมศึกษา ในจังหวัดปัตตานี บะลา นราธิวาส และ สตูล

อัตราส่วนนักเรียนต่อครู (teacher ratio)

หมายถึงจำนวนนักเรียนต่อครู 1 คน ซึ่งถ้าคิดตามอัตราส่วนนักเรียนต่อครูของกระทรวงศึกษาธิการ เป็น 35 : 1 ตามอัตราส่วนของ UNESCO เป็น 25 : 1 ตามอัตราส่วนที่เป็นจริงในปัจจุบันจะทราบจากผลการวิจัย

ร้อยละของประชากรที่เข้าศึกษา (enrollment ratio)

หมายถึงจำนวนประชากรที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา ต่อประชากรจำนวน 100 คน ในหมวดอายุเดียวกัน

ประชากรในหมวดอายุนักเรียน (school age population)

หมายถึงประชากรที่มีอายุเท่ากับประชากรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา

⁴ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หนังสือที่ นว 18/2506 ลงวันที่ 3 เมษายน 2506 เรื่องการ เรียบชื่อจังหวัดภาคใต้ ถึงรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย

การวิจัยอันที่เกี่ยวกับกรรมการวิจับนี้

การวิจัยอันที่เกี่ยวกับกรรมการวิเคราะห์และคาดคะเนความต้องการการครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เทาที่คิดขความมาปรากฏว่ามีผู้ใดทำการวิจัยโดยตรงเลย แต่มักการวิจัยอันที่ใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับการวิจัยนี้

พ.ศ. 2504 สายหยุด จำปาทอง และ บุญถิ่น อัตถากร⁵ ได้ทำการศึกษาคาดคะเนจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นจากอัตราการเพิ่มของประชากร ตั้งแต่ พ.ศ. 2504 - 2510 ปรากฏว่าจากจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นจะคงผลิตรูเพิ่มขึ้นปีละ 5,000 คน

พ.ศ. 2509 Stanley P. Wronski⁶ และ กอ สวัสดิ์ชาติชัย⁶ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การมัธยมศึกษา การวางแผนกำลังคนและการศึกษาในประเทศไทย" เพื่อทำการสำรวจว่าระบบมัธยมศึกษาใดมีส่วนสนองความต้องการในด้านพัฒนา กำลังคนแก่ประเทศไทยมากน้อยเพียงใด ปรากฏว่าจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาซึ่งจะเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2509 - 2529 เป็นดังนี้

1. จากการพยากรณ์จำนวนนักเรียนตามการขยายตัวของประชากร ปรากฏว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะมีจำนวนประมาณร้อยละ 12 ของจำนวนประชากรในกลุ่มอายุ 15 - 19 ปี

2. จากการพยากรณ์โดยอาศัยแนวโน้มในอดีต ปรากฏว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะมีประมาณร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรในกลุ่มอายุ 15 - 19 ปี

3. จากการพยากรณ์แบบประมาณการซึ่งดีที่สุด ปรากฏว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะมีประมาณร้อยละ 25 ของประชากรในกลุ่มอายุ 15 - 19 ปี

⁵สายหยุด จำปาทอง และ บุญถิ่น อัตถากร, การผลิตรู ทรชนกร, โรงพิมพ์บรรหาร 2505

⁶Stanley P. Wronski, และ กอ สวัสดิ์ชาติชัย, การมัธยมศึกษา การวางแผนกำลังคนและการศึกษาในประเทศไทย ทรชนกร, ไทยวัฒนาพานิช, 2509

4. จากการพยากรณ์ความต้องการกำลังคน ปรากฏว่านัก เรียบระดับมัธยม
ศึกษาจะมีประมาณร้อยละ 66 ของจำนวนประชากรในกลุ่มอายุ 15 - 19 ปี

พ.ศ. 2510 กรมการฝึกหัดครู⁷ ได้ทำการคาดคะเนความต้องการครู
ในระดัต่างๆ ทั่วทั้งประเทศตั้งแต่ พ.ศ. 2510 - 2514 ปรากฏว่ากรมการฝึกหัดครู
ยังผลิตครูได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ

ในปีเดียวกัน อุนดูตี รักษาจารย์⁸ ได้ทำการศึกษาความต้องการครู และ
ความสามารถในการผลิตครูระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2510 - 2514
พบว่าการผลิตครูของสถาบันฝึกหัดครูต่างๆ ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ
คือ จะผลิตได้เพียงร้อยละ 55.64 ของจำนวนครูที่ต้องการเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2514

ในปีเดียวกัน Archibald B. Shaw และ ชำรง บัวศรี⁹
ได้ทำการวิเคราะห์และคาดคะเนความต้องการอาจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย
ตั้งแต่ พ.ศ. 2511 - 2523 ศึกษาถึงความต้องการอาจารย์โดยแยกเป็นมหาวิทยาลัย
และแยกเป็นสาขาวิชา ปรากฏว่ามีอาจารย์ไม่เพียงพอทั้งในภาคคุณภาพและปริมาณ

⁷กรมการฝึกหัดครู, กระทรวงศึกษาธิการ งานผลิตและขยายครู
พ.ศ. 2510 - 2514 พระนคร, 2510

⁸อุนดูตี รักษาจารย์, ความต้องการครูและความสามารถในการผลิตครู
ระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย วิทยาลัยพณิชยศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510

⁹Archibald B. Shaw และ ชำรง บัวศรี, การวิเคราะห์
และคาดคะเนความต้องการอาจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ไทยวัฒนาพานิช